

PREDLOG

Na osnovu člana 82 stav 1 tač. 3 i 18 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore.....saziva, nasjednici zasijedanjau 2025. godini, dana.....2025. godine, donijela je

ODLUKU

O ZADUŽIVANJU CRNE GORE ZA 2026. GODINU

Član 1

Crna Gora (u daljem tekstu: Država) može se u 2026. godini zadužiti kod:

- 1) Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB), za potrebe Ministarstva pravde, za finansiranje „Projekta izgradnje zatvora u Mojkovcu“, u iznosu do 30.000.000,00 eura;
- 2) Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB), za potrebe dodatnog finansiranja „Projekta izgradnje i rekonstrukcije predškolskih ustanova u Crnoj Gori“, u iznosu do 13.000.000,00 eura;
- 3) Francuske razvojne agencije (AFD), za potrebe finansiranja Projekta „Podrška uspostavljanju Regionalnog centra za upravljanje otpadom u Bijelom Polju (Support for the establishment of the Regional Waste Management Center of Bijelo Polje)“, u iznosu do 20.000.000,00 eura;
- 4) Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) za potrebe finansiranja radova na obilaznici Podgorica (autoput Bar – Boljare), u iznosu do 100.000.000,00 eura;
- 5) Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za potrebe implementacije ITS sistema na putnoj mreži, u iznosu do 37.000.000,00 eura;
- 6) Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za potrebe finansiranja Projekta „Unapređenje energetske efikasnosti i zelenih/prirodnih rješenja u postojećim predškolskim objektima u Crnoj Gori“, u iznosu do 20.000.000,00 eura;
- 7) Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za potrebe finansiranja Projekta „Proširenje kapaciteta regionalne sanitarne deponije Možura kroz izgradnju novih sanitarnih kada“, u iznosu do 15.000.000,00 eura;
- 8) Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za potrebe finansiranja Projekta „Zeleni pojas Sjevera“, u iznosu do 4.000.000,00 eura;
- 9) Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za potrebe finansiranja „Projekta razvoja infrastrukture za širokopojasni pristup internetu“, u iznosu do 19.000.000,00 eura;
- 10) Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Evropske investicione banke (EIB) za potrebe Željezničke infrastrukture Crne Gore (ŽICG), a za potrebe finansiranja „Projekta modernizacije elektrificirane jednokolosječne pruge na dionici Bar-Golubovci, uključujući klizište Ratac i tunel Sozina“, u ukupnom iznosu do 113.000.000,00 eura;
- 11) Evropske investicione banke (EIB), za potrebe finansiranja druge faze Projekta „Program unapređenja crnogorskog obrazovanja“, u iznosu do 30.000.000,00 eura;
- 12) Evropske investicione banke (EIB), za potrebe finansiranja „Projekta opremanja zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori“, u iznosu do 32.000.000,00 eura;
- 13) Svjetske banke, za potrebe finansiranja Projekta „Otporne rijeke Sjevera — prirodna zaštita od poplava i erozije“, u iznosu do 9.000.000,00 eura;
- 14) Svjetske banke, za potrebe finansiranja Projekta „Reforma u oblasti upravljanja otpadom“, u iznosu do 87.120.000,00 eura;
- 15) Svjetske banke, za potrebe finansiranja Projekta "Šume Crne Gore za zajednički prosperitet", u iznosu do 18.000.000,00 eura;
- 16) Svjetske banke, za potrebe finansiranja Projekta „Program integrisanog razvoja koridora rijeka Save i Drine, faza II“, u iznosu do 30.000.000,00 eura;
- 17) Svjetske banke, za potrebe finansiranja Projekta razvoja ribarstva i poljoprivredno-prehrambenog sektora otpornog na klimatske promjene (Climate Resilient Fisheries and Agrifood Sector Development Project- CRFASD), u iznosu do 33.000.000,00 eura;
- 18) Svjetske banke, za potrebe finansiranja realizacije druge faze „Smart Tax-Projekat inovacije poreske administracije“, u iznosu do 20.000.000,00 eura;
- 19) Međunarodnog udruženja za razvoj poljoprivrede (IFAD), za potrebe finansiranja projekta GORA plus, u iznosu do 7.000.000,00 eura.

Država se može u 2026. godini, zadužiti za potrebe:

- 1) finansiranja „Projekta izgradnje i opremanja Univerzitetskog kliničkog centra“, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 313.000.000,00 eura;
- 2) finansiranja „Projekta izgradnje objekta Muzeja savremene umjetnosti, Prirodnačkog muzeja, Kuće arhitekture i Parka kulture i umjetnosti sa pratećim sadržajima“, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 20.000.000,00 eura;
- 3) finansiranja Projekta „Izgradnja Administrativnog i državnog data centra u Podgorici i Centra za Disaster Recovery“, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 300.000.000,00 eura;
- 4) finansiranja nabavke četiri višenamjenska helikoptera za potrebe Vojske Crne Gore i jedne protivpožarne letjelice, za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova, za koji će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 100.000.000,00 eura;
- 5) finansiranja nabavke opreme i sredstava, a za potrebe Vojske Crne Gore, Ministarstva odbrane i Ministarstva unutrašnjih poslova, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 75.000.000,00 eura;
- 6) finansiranja nabavke sistema protivvazdušne odbrane, za potrebe Ministarstva odbrane, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 75.000.000,00 eura;
- 7) finansiranja „Projekta vodnih usluga i otpornosti na klimatske promjene u Crnoj Gori“ (Water Security and Climate Adaptation (WaSCA) project), za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 55.000.000,00 eura;
- 8) finansiranja Projekta „Unapređenje sistema vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda u crnogorskim opštinama“, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 60.000.000,00 eura;
- 9) finansiranja Projekta „Izgradnja stambenog kompleksa sa pratećom komunalnom infrastrukturuom u naselju Velje Brdo, Podgorica“, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 120.000.000,00 miliona eura;
- 10) finansiranja Projekta unapređenja komunalne infrastrukture u Opštini Berane, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 11.000.000,00 eura;
- 11) finansiranja Projekta „Razvoj tehnologije za sprovođenje zakona“, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 54.250.000,00 eura;
- 12) finansiranja modernizacije informacionog sistema katastarskih evidencija, a za potrebe Uprave za nekretnine, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 15.512.000,00 eura;
- 13) finansiranja nabavke skenera i usluga održavanja za potrebe Uprave za carine, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 21.000.000,00 eura.
- 14) finansiranja IIIa faze izgradnje obaloutvrde na rijeci Lim, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 7.500.000,00 eura;
- 15) finansiranja izgradnje novog kolskog mosta na rijeci Lim u Opštini Berane, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 4.500.000,00 eura;
- 16) finansiranja Projekta razvoja komunalne i lokalne infrastrukture na teritoriji Opštine Žabljak, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 30.000.000,00 eura;
- 17) nabavke remorkera za Bokokotorski zaliv, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 8.000.000,00 eura;
- 18) finansiranja unapređenja magistralnih i regionalnih puteva, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 88.000.000,00 eura.

Nedostajuća sredstva za finansiranje budžeta, u 2026. godini, iznose 710.000.000,00 eura.

Za finansiranje nedostajućih sredstava iz stava 3 ovog člana, Država će, u 2026. godini, koristiti depozite, kao i sredstva iz novog zaduženja.

Država se u 2026. godini može zadužiti u iznosu do 500.000.000,00 eura za potrebe obezbjeđenja nedostajućih sredstava u 2026. godini, putem zaključenja kreditnih aranžmana sa međunarodnim finansijskim institucijama, sa domaćim i/ili inostranim bankama sa ili bez garancije Svjetske banke (Policy Based Guarantee), kroz emisiju državnih zapisa i/ili dužničkih hartija od vrijednosti na domaćem i/ili međunarodnom tržištu, kao i/ili zaključenjem bilateralnih ili drugih kreditnih aranžmana.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, Država se može u 2026. godini zadužiti u iznosu do 1.000.000.000,00 eura za potrebe refinansiranja duga i stvaranja fiskalne rezerve za 2027. i 2028.

godinu, putem zaključenja kreditnih aranžmana sa međunarodnim finansijskim institucijama, sa domaćim i/ili inostranim bankama, kroz emisiju državnih zapisa i/ili dužničkih hartija od vrijednosti na domaćem i/ili međunarodnom tržištu, kao i/ili zaključenjem bilateralnih ili drugih kreditnih aranžmana.

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), u 2026. godini može zaključiti svop ugovore i ugovore o kupovini derivata u skladu sa standardizovanim okvirnim ugovorom o finansijskim derivatima koji je uobičajen u poslovnoj praksi, odnosno na način uobičajen u poslovnoj praksi, radi zaštite od rizika kamatnih i/ili valutnih promjena u vezi sa kreditnim ugovorom sa kineskom Exim bankom zaključenim 2014. godine za potrebe izgradnje auto-puta Bar-Boljare, prioritetna dionica Smokovac-Uvač Mateševo, kao i u vezi sa drugim postojećim i budućim zaključenim kreditnim ugovorima, emitovanim dužničkim hartijama od vrijednosti i/ili izdatim garancijama u skladu sa ovim zakonom i/ili prethodnim godišnjim zakonima o budžetu Crne Gore.

Vlada može zaključiti aranžmane radi regulisanja prava i obaveza po osnovu neriješenih dužničko-povjerilačkih pitanja nastalih sukcesijom duga SFRJ, kao i aranžmane u cilju prijevremene otplate duga u vezi sa kreditnim aranžmanima i/ili emitovanim dužničkim hartijama od vrijednosti u skladu sa zakonom.

Transakcije finansiranja izvršavaće se do nivoa njihovog ostvarenja.

Postupak zaduživanja iz st. 1 do 8 ovog člana, sprovodi Vlada na predlog Ministarstva finansija.

Način i uslovi zaduživanja iz st. 1 do 8 ovog člana, urediće se ugovorima, sporazumima ili drugim aktima sa kreditorima iz st. 1 do 8 ovog člana.

Član 2

Država može u 2026. godini izdati garancije u ukupnom iznosu do 171.950.000,00 eura, i to za:

- 1) kreditni aranžman između Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica (CGES) i Francuske razvojne agencije (AFD), za potrebe finansiranja „Projekta rekonstrukcije i proširenja TS 220/110 kV Perućica i nabavka autotransformatora 400/220 kV Pljevlja 2“, u iznosu do 25.000.000,00 eura;
- 2) kreditni aranžman između Crnogorskog elektrodistributivnog sistema AD Podgorica (CEDIS) i Francuske razvojne agencije (AFD), za realizaciju „Projekta rekonstrukcije šest 35kv postrojenja i zamjena opreme u 250 TS 10/04KV“, u iznosu do 35.000.000,00 eura;
- 3) kreditni aranžman između Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje DOO i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za potrebe druge tranše kreditnog aranžmana, a koji je namijenjen za finansiranje „Projekta unapređenja sistema regionalnog vodosnabdijevanja kroz razvojne projekte“, u iznosu do 12.000.000,00 eura;
- 4) kreditni aranžman između Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje DOO i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za potrebe finansiranja Projekta „Izgradnja dodatnih rezervoarskih kapaciteta i povećanje energetske efikasnosti regionalnog vodovodnog sistema“, u iznosu do 6.000.000,00 eura;
- 5) kreditni aranžman između Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica (CGES) i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za potrebe izgradnje 110 kv dalekovoda Vilusi-Herceg Novi, u iznosu do 18.000.000,00 eura;
- 6) kreditni aranžman između Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica (CGES) i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za potrebe finansiranja „Projekta povećanja propusne moći 220 kV dalekovoda“, u iznosu do 15.000.000,00 eura;
- 7) kreditni aranžman između Željezničkog prevoza Crne Gore (ŽPCG) i kreditora koji će biti utvrđen tokom godine, za potrebe finansiranja investicione opravke 9 putničkih kola tipa „Y“, u iznosu do 11.250.000,00 eura;
- 8) kreditne aranžmane između Željezničkog prevoza Crne Gore (ŽPCG) i kreditora koji će biti utvrđen tokom godine za potrebe redovne opravke električnih lokomotiva sa modernizacijom, u iznosu do 4.700.000,00 eura;

- 9) kreditni aranžman između Željezničkog prevoza Crne Gore (ŽPCG) i kreditora koji će biti utvrđen tokom godine, za potrebe nabavke novih putničkih kola sa ležajevima, u iznosu do 30.000.000,00 eura;
- 10) kreditni aranžman između Montecargo AD Podgorica i kreditora koji će biti utvrđen tokom godine, za potrebe nabavke vozniha sredstava i modernizaciju voznog parka, u iznosu do 15.000.000,00 eura.

Postupak izdavanja garancija iz stava 1 ovog člana, sprovodi Vlada, na predlog Ministarstva finansija.

Način i uslovi izdavanja garancija za kredite iz stava 1 ovog člana, urediće se ugovorima, sporazumima ili drugim aktima sa kreditorima iz stava 1 ovog člana.

Član 3

Radi obezbjeđivanja likvidnosti budžeta, nezavisno od granice godišnjeg iznosa zaduživanja, Vlada može uzimati kratkoročne pozajmice iz domaćih ili inostranih izvora i/ili vršiti emisiju kratkoročnih hartija od vrijednosti.

Postupak zaduživanja iz stava 1 ovog člana, sprovodi Ministarstvo finansija.

Način i uslovi zaduživanja iz stava 1 ovog člana, urediće se ugovorima, sporazumima ili drugim aktima sa kreditorima iz stava 1 ovog člana.

Ukupan dug iz stava 1 ovog člana mora se vratiti do 31. decembra tekuće budžetske godine.

Član 4

Radi produženja roka dospelja i postizanja uravnoteženog rasporeda otplate državnog duga Vlada može, refinansirati ili reprogramirati kratkoročne pozajmice iz domaćih ili inostranih izvora i kratkoročne hartije od vrijednosti, ako su uzete za finansiranje budžeta u prethodnoj godini.

Postupak refinansiranja ili reprogramiranja iz stava 1 ovog člana, sprovodi Ministarstvo finansija.

Način i uslovi zaduživanja iz stava 1 ovog člana, urediće se ugovorima, sporazumima ili drugim aktima sa kreditorima iz stava 1 ovog člana.

Ukupan dug iz stava 1 ovog člana mora ostati na istom ili nižem nivou u odnosu na stanje sa kraja prethodne godine.

Član 5

Sredstva za vraćanje kredita iz člana 1 st. 1 do 8, člana 3 stav 1 i člana 4 stav 1 ove odluke, obezbijediće se u budžetu prema dinamici otplate utvrđenoj ugovorima, sporazumima ili drugim aktima iz člana 1 stav 11, člana 3 stav 3 i člana 4 stav 3 ove odluke, sa pripadajućim kamatama i drugim predviđenim troškovima kreditiranja.

Član 6

Ugovore, sporazume i druga akta za sprovođenje ove odluke potpisuje ministar finansija.

Član 7

Za sprovođenje ove odluke nadležno je Ministarstvo finansija.

Član 8

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj:.....

Podgorica,2025. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

**Predsjednik,
Andrija Mandić**